

impietatis arma remanebunt: necesse est ut oia cōfringantur: cōterant: cōburant: remaneas inermis: nō habēs vllū adiutorū tuū: et q̄sto maḡ infirmus es: nulla tua arma habēs: tantomagis te suscipit: de q̄ dictum est: Susceptor noster deus Jacob. Valebas enī quasi per te: p̄turbaris in te. Perde arma q̄b̄ p̄sumebas: audi dñm dicentem: Sufficit tibi gratia mea. **Bic** et tu: q̄si infirmor: tunc potens sū. **Apli** vox est. Oia arma sua p̄diderat tāq̄ fortitudinis sue: qui dicebat: Ego aut̄ nō gloriabor: nisi in infirmitatib̄ meis. velut si diceret: nō curro aduersus deū in crassa ceruice scuti mei: qui pus fui blasphemus: et p̄secutor: et iniuriusus: sed iō misericōdiam p̄secut̄ suz: ut in me oñderet christ̄ Iesus oēm longanimitatē in eos qui credituri sūt illi in vitam eternā. Auferēs bella vsq̄ ad fines terre. Quando autē nos dñs suscipit: nūquid inermes dimittit: Armat nos: sed alijs armis euāgelicis veritatis: p̄tinentie: salutis spei: fidei: caritat̄. **Hec** arma habebimus: s̄nō a nobis. Arma aut̄ q̄ a nobis habuimus arserūt: si tñ igne illo sp̄s sancti accessimus. Et scuta cōburet igni. Quid postea in te eē cupiebas: **Infirmū** te fecit de⁹: ut fortē te faceret de se: q̄ infirmabaris de te. Quid t̄ sequit̄? **Vacate:** Ad quare: **Et videte qm̄ ego suz de⁹:** **Hoc** ē nō vos: sed ego sū deus: ego creau: ego re-creo: ego formau: ego reformo: ego feci: ego reficio. Si n̄ potuisti facē te: quō potes reficere te: **Hoc** nō videt tumultus p̄tentiosus animi hūani: cui tumultui p̄tentioso dicit̄: vacate: id est rep̄nite aios v̄fos a cōtradictionib̄. **Molite** argumētari tanq̄ armari p̄tra deū: alioq̄n viuūt arma nōdū illo igne cōbusta. Si aut̄ cōbusta sūt: vacate: q̄ nō habetis vñ pugnet̄. Si aut̄ vacaueritis in vobis: et a me p̄terit̄ oia: q̄ p̄mo de vobis p̄sumebatis: vacate et videbitis qm̄ ego sum de⁹. **Exaltabor in gentibus: et exaltabor in terra.** **Paulo** aut̄ dixerā terre noīe significari gentē iudeoz: maris noīe ceteras gētēs. **Trāslati** sūt mōtes in corde mar̄: p̄turbati sūt gētēs: inclinata sūt regna: dedit vocē suā altissimus: et mota ē terra. **Dñs** virtutū nobiscū susceptor noster deus Jacob. **Facta** sūt miracula in gētib̄: implet̄ fides gētū: ardēt arma p̄sumptiōis hūane. **Clacat** in trāquillitate cordis: ut cognoscatur auctor deus omnium munex suorū. **Et** post istā

clarificationē: nūquid deserit et plebē iudeoz: de qua dicit **Apl̄s:** **Bico** enī vobis: ut nō sitis vobis sapiētes: q̄ cecitas ex p̄te israel facta est: donec plenitudo gentiū intraret: id ē mōtes huc trāsserēt: nubes h̄ pluerent: hic dñs tonitruo suo regna inclinarēt: donec plenitudo gentiū intraret: **Et** q̄d postea: **Et** sic omnis israel salu⁹ fieret. **Ideo** et hic ip̄m ordinē seruans: exaltabor inquit in gentib̄ et exaltabor in terra: id est et in mari et in terra. **Utinā** omnes dicāt q̄d sequitur. **Dñs** virtutū nobiscū: susceptor noster deus Jacob.

Explicit Tract. de ps. XLV.

Incipit Tract. de ps. XLVI.

Prefatio.

Dominus de⁹ noster fidē in qua viuimus: et ex qua viuimus: p̄ libros suos scripturas sanctas multipliciter nobis varieq̄ diffudit: sacramēta qui dē verborū varians: fidē tamē vnā cōmēdans. **Una** enī eadēq̄ res: ideo mult̄ modis dicit̄: ut mō ip̄o dicēdi p̄pter fastidiūz variet̄: sed p̄pter p̄cordiā vnā teneat̄. **Ita** q̄ i hoc psalmo quē cātātū audiui⁹: cui cantādo respondi⁹: ea sum⁹ dicturi que nostis: et tamē fortassis aliquā adiuuātē et donātē dñi suauitatē allaturi sumus vob̄: quādo ea que alibi et alibi noueratis: etiam cōmoniti ruminatis. **Itā** et ipsa ruminatiōe in qua significat de⁹ mūda aialia: hoc voluit insinuare: q̄ oīs homo q̄d audit sic debet in cor mittere: ut nō piger sit: postea inde cogitare: ut quādo audit sit simul māducanti: cum autē audita in memoriā reuocat: et cogitatiōe dulcissima recolit: fiat similis ruminātī. **Alio** ergo mō eadē dicitur: et faciunt nos dulciter cogitare que nouimus: et eadē ipsa libenter audire: q̄ modus dicēdi variatur: et res antiqua ip̄o modo dicēdi renouat̄.

Titulus psalmi sic se h̄z. **In finem p̄ filijs chore: psalm⁹ ipsi David.**

Hilios istos chore habēt tituli psalmorum etiā alij nōnulli: et indicāt dulce mysteriū: **Insinuāt** magnū sacramētū: vbi et nos ipsos libenter intellegamus: et agnoscamus in titulo nos qui audimus et legimus: tanq̄ speculo proposito qui sumus ituemur **Filij** chore qui sunt: **Fuit** homo quidam chore nomine: sic enim vocabatur aliquis homo. **Uerū** tamē cum legūtur que scripta sunt: et inuenitur sermo diuinus loqui ad quosdā qui

non valde intelligitur filij esse eius vnus
 hominis qui vocabatur chore: recurrit ani-
 mus ad mysterium: vt querat quid signifi-
 cet chore. Quia enim verbū hebreū: dici-
 tur vtiq; & interpretatur in grecā linguam
 & in latinam linguā: & factū est. Itz multa
 nomina hebreā: interpretata sunt nobis: &
 inspicimus: & inuenim⁹ chore interpretari
 caluū: multo magis attenditis. Obscurus
 erat eū diceretur: filij chore: nōne obscuri-
 us est eū dicitur filij calui: Qui sunt isti fi-
 lij calui: An forte filij sponsi: Quia spon-
 sus in loco caluarie crucifixus est. Recoli-
 te euangelū vbi dominū crucifixerūt: & in-
 uenietis eum in loco caluarie crucifixum.
 Proinde qui crucē eius irident: a demo-
 nibus: tanq̄ a bestijs deuorantur. Nam sig-
 nificauit & hoc quedā scriptura: cū ascen-
 deret p̄pheta dei Heliseus: clamabāt post
 eum pueri iridentes: ascende calue ascē-
 de calue. Ille aut̄ nō tam crudeliter: q̄ my-
 stice fecit illos pueros ab vrsis exeuntibus
 deuorari. Si nō deuoraret illi pueri: nūqd
 vsq; ad huc viuerēt: Aut nō possent morta-
 les nati etiā febre intercipi: Mysterium in
 eis tñ nō ostenderet vbi postea terrerent.
 Nemo ergo irideat crucez domini: iudei
 sunt possessi a demonibus & deuorati. Mā
 in caluarie loco crucifigētes christū & leuā-
 tes in crucem: tanq̄ ipi dicebant sensu pu-
 erili: nō intelligētes quid loquerentur: ascē-
 de calue. Quid est eū ascende: Crucifige
 crucifige. Proponitur eū puericia ad imi-
 tandā humilitatez: & item pponitur pueri-
 cia ad cauendā fatuitatē. Proposita pue-
 ricia ad imitandā humilitatē a domino est:
 qñ vocauit ad se pueros: & cū p̄hiberētur
 ab illo dixit: Sinite eos venire ad me: tali-
 um est enim regnū celozū. Propositū ex-
 exemplū puericie ad cauendā fatuitatem
 ab Apostolo est: Fratres nolite pueri esse
 sensibus. Et rursū pponit ad imitandū:
 sed malicia infantes estote: vt mentib⁹ per-
 fecti sitis. Pro filijs chore psalmus canit.
 Ergo p christianis cātatus est. Audiam⁹
 euz tanq̄ filij sponsi illius: quē pueri insen-
 sati in caluarie loco crucifixerūt. Illi vero
 meruerunt a bestijs deuorari: nos ab an-
 gelis coronari. Agnoscimus eū humilita-
 tem domini nostri: & nō de illa erubescim⁹.
 Non erubescimus de illo appellato mysti-
 ce caluo: ppter caluarie locum. Ipsa eū
 cruce in qua illi insultatū est: non permisit
 caluam esse frontē nostrā: quia eam suo li-

gno signauit. Venies vt nouerit: quia no-
 bis dicunt hec: videte quid dicat.

Expositio psalmi.

Omnēs gentes plaudite ma-
 nibus: Nunquā populus iude-
 ozū omnes gentes erant: Sed ce-
 citas ex parte israel facta ē: vt pueri insen-
 sati clamaret: calue calue: atq; ita domi-
 n⁹ crucifigeret in caluarie loco: & sanguine fu-
 so gētes redimeret: & impleretur quod ait
 Apostolus: Cecitas ex parte israel facta ē:
 vt plenitudo gentū intraret. Insultent er-
 go vani: & hebetes: & insensati: & dicant cal-
 ue calue. Vos aut̄ sanguine illi⁹ redempti
 qui fusus est in caluarie loco: omnes gen-
 tes plaudite manib⁹: puenisse ad vos gra-
 tiā dei. Plaudite manib⁹. Quid est plau-
 dite: Gaudete. S; quare manibus: Quia
 bonis operib⁹. Ne gaudeatis ore & cesset
 manibus: si gaudetis: plaudite manibus.
 Manus gentū videat: qui gaudia dona-
 re dignatus est. Quid est man⁹ gentū: fa-
 cta bene operantiū. Omnes gentes plau-
 dite manibus. **Jubilate deo in voce
 exultationis.** Et voce & manibus. Si
 tñ voce: nō bene: q; pigre sūt manus. Si
 tñ manibus: nec hoc bñ: quia muta est lin-
 gua. **Cōcordent manus & lingua.** Illa cō-
 fiteat: ille operetur. **Jubilate deo in voce
 exultationis.** **Qm̄ dominus excel-
 sus terribilis:** Excelsus ille quasi irrisi-
 bilis: ascendēdo i celū factus ē terribilis.
Rex magnus sup̄ omnē terrā. Nō
 tñ sup̄ iudeos: nā & super illos rex. Inde
 eū & apli crediderūt: inde & mltā milia ho-
 minū res suas vendiderūt: & p̄cia ad pe-
 des ap̄ozū posuerūt: & impletū est in illis:
 qd̄ erat in titulo crucis conscriptū: rex iu-
 deozū. Rex est eū & iudeozū: sed parū est
 iudeoz. Omnes gētes plaudite manib⁹:
 qm̄ rex ois terre tē. Nō eū illi sufficit vnā
 gentē habere sub se: iō tñ precū ex latere
 dedit vt emeret orbem terrarū. **Subie-
 cit plebes nobis: & gentes sub pe-
 dibus nostris.** Quas subiecit: & quib⁹
 subiecit: Qui sunt qui loquūtur: forte iu-
 dei: plane si apostoli: plane si sancti. Quis
 eū deus subiecit plebes & gētes: vt bodie
 honorarent in gentibus: Qui a suis cui-
 bus occidi meruerūt: quō dñs eozū occi-
 sus est a ciuib⁹: & honorat a gentib⁹: cru-
 cifixus a suis: honoratur ab alienis: sed p̄-
 cio facti sui. **Iō eū emit nos: vt alieni ab
 eō nō essemus.** Putate ḡ voces esse ap̄o-

Alia fra-
 t̄ p̄los.

rum: subiecit plebes nobis: et gētes sub pedibus nostris. Nescio: mirū si apostoli tam superbe loquerentur ut gauderent gentes esse positas sub pedibus suis: id est christianos sub pedibus apostolorum. Etenim apostoli gaudent nos secū esse sub pedibus illius qui mortuus est pro nobis. Nam sub pedibus Pauli currebāt qui volebāt esse Pauli: et dicebat eis: Nūquid Paulus pro vobis crucifixus est: Quid ergo habet. Quid accepturi sumus: subiecit plebes nobis: et gentes sub pedibus nostris: Omnes pertinentes ad hereditatem christi: in omnibus gentibus sunt: et omnes non pertinentes ad hereditatem christi in omnibus gentibus sunt: ut videas sic exaltari in nomine christi ecclesiam christi: ut omnes nondū credentes in christo: sub pedibus iaceant christianorum. Quāti enim modo currunt ad ecclesiam nondū christiani: rogāt auxiliū ecclesie: subueniri sibi temporaliter volunt: etiā si in eternū nobiscū regnare adhuc nolunt. Cū omnes querūt auxiliū ecclesie: et qui nondū sunt in ecclesia: nonne subiecit plebes et gētes sub pedibus nostris: **Elegit nobis hereditatem suam: specie Jacob quā dilexit.** Pulchritudinem quādam Jacob elegit nobis: hereditatem suam Jacob. Duo fratres erāt Esau et Jacob: in utero matris ambo confluebāt: et de officina viscera materna quatiebāt: et ibi cū duo essent: electus est minor: et propositus est maior: et dictū est: duo proli sunt in utero tuo: et maior seruiet minori. Per oēs gentes maior: pro omnes gētes minor. Sed minor in bonis christianis: electis: pijs: fidelibus: maior in superbis: indignis peccatoribus: contumacibus: sua peccata defendentibus magis quā confitentibus: qualis etiā ipse populus iudeorum fuit: ignorans dei iusticiam: et suam volens constituere. Sed quia dictū est: maior seruiet minori: manifestū est: quia pijs subduntur impijs: et humilibus subduntur superbijs. Prior natus est Esau: et posterior natus est Jacob: sed qui posterior natus est: prior natus est primo nato quā per gulam perdidit primogenita sua. Sic habes scriptū: **Besiderauit lenticulam: et ait illi frater eius: Si vis ut dem tibi: da mihi primogenita tua.** Ille plus amauit quā corporaliter concupierat: quā quod spiritualiter prius nascendo meruerat: et deposuit primogenita sua ut manducaret lenticulam. Lenticulam autē inuenimus cibū esse egyptiorum: Nam ibi abundat in egypto: unde magnificat lenticula alexandrina: et venit usque ad

terras nostras: quasi hic non nascatur lenticula. Ergo desiderando cibū egyptiū: perdidit primatū. Sic et populus iudeorum: de quo dictū est: **uersi sunt corde in egyptū lenticulam quodammodo desiderauerunt: et primatū perdidērunt.** Elegit nobis hereditatem suam: specie Jacob quā dilexit. **Ascendit deus in iubilatione: Ipse ille dominus noster Iesus christus ascendit in iubilatione. Dominus in voce tube. Ascendit.** Quo: nisi quo scimus: Quo enim iudei non sunt secuti nec oculis. In cruce enim exaltati irriserunt: in celū ascendente non viderunt. **Ascendit deus in iubilatione.** Quid est iubilatio: nisi admiratio gaudij: quā verbis non potest explicari: Quod admirati sunt gaudentes discipuli: videntes ire in celū: quē plāxerunt mortuū: **Reuera quia gaudio huic vba non sufficiebāt: restabat iubilare quod nemo potuit explicare.** Ibi erat et vox tube: vox illa angelorum. **Dictū est enim: sicut tuba exalta vocem tuam.** **Predicauerunt angeli ascensionem domini: viderunt discipulos ascendente domino herentes: admirantes: stupentes: nihil dicentes: sed corde iubilantes.** Et vox iam tube in clara voce angelorum. **Uiri galilei quid hic statis: Quid est Iesus: Quasi illi non scirent quia ipse est Iesus: ante se. Paulo ante eum non viderat: secū loquentē non audierat: Nēpe non solū specie viderunt presentis: sed et membra contrauerunt.** Ipsi ergo nesciebant quod ipse esset Iesus: Sed admiratione ipsa pro gaudio iubilationis tanquā mente alienatis: loquitur angeli: ipse est Iesus: Quasi si creditis illi: quo crucifixo nutauerunt vobis pedes: quo occiso et sepulto spem vobis perdidisse putabatis: ecce ipse est Iesus. **Ascendit ante vos: sic veniet quemadmodum eum videtis euntem in celū.** Tollitur quidem corpus ab oculis vestris: sed non separat deus a cordibus vestris. **Uidetis ascendentes: credite in absentē: sperate venientem: sed tamen per misericordiam occultam etiam sentire presentē.** Ille enim qui ascendit in celum: ut tolleretur ab oculis vestris: promissit vobis dicens: **Ecce ego vobiscū sum usque in consummationem seculi.** **Adherito et Apostolus sic nos alloquebatur: Bonum in primo est: nihil solliciti fueritis: Sedet super celos christus: et longe sunt celi: et ipse qui ibi sedet ipse est.** **Dominus in voce tube.** Ergo vos filij chore: id est si intellexistis vos: et inspicit habet vos: gaudetis: quia videt habet vos. **Psallite deo vestro: psallite.** Quē tanquā

Alia lra
t iubilo.

Alia lra
sequem.

† In alia lra
addit: psallite
regi nostro
psallite.

dominē irriserūt: qui a deo alienati sūt psal-
lite deo nostro. Nō em̄ homo tantū: sed et
de⁹. Homo ex semine Dauid: de⁹ domin⁹
Dauid: ex iudeis carnē habens: quoz pa-
tres: ait Ap̄ls: et ex quib⁹ christus fm̄ car-
nem. Ex iudeis ḡ christus: sed fm̄ carnez.
Quis aut̄ iste christ⁹ q̄ ē ex iudeis fm̄ car-
nem? Qui est sup̄ omnia de⁹ benedict⁹ in
secula. Deus ante carnē: deus in carne: de-
us cū carne. Nec solū ante carnē de⁹: sed
an̄ terrā deus: vñ facta ē caro: nec tm̄ ante
terrā deus vñ caro facta est: sed etiā an̄ ce-
lum de⁹ qd̄ prius factū est. Ante diē deus
q̄ prim⁹ fact⁹ ē: an̄ oēs āgelos de⁹: in se chri-
stus de⁹: qm̄ in p̄ncipio erat verbū: et ver-
bū erat apud deū: et deus erat verbus: oīa
p̄ ipsuz facta sunt: et sine ip̄o factū est nihil.
Ille est an̄ oīa: p̄ quē facta sunt oīa. Psal-
lite ḡ: deo nostro psallite. **Qm̄ rex om-
nis terre deus:** Quid em̄? Et ante non
oīs terre de⁹: Nōne celi et terre deus: cū vti
q̄ p̄ illū facta sunt omnia: Quis posset di-
cere nō esse deū suū: Sed nō omnes hoīes
agnouerūt deū suū: et vbi agnoscebat: qua-
si ibi tm̄ deus erat. Notus in iudea de⁹: nō
dū filijs chore dicebat: oēs gentes plaudi-
te manib⁹. Ille em̄ deus nos⁹ in iudea: rex
omnis terre deus est. Jā ab omnib⁹ agno-
scatur: qz impletū ē qd̄ dicit Esaias: Ip̄e de-
us tu⁹ qui eruit te: vniuerse terre de⁹ voca-
bitur. **Qm̄ rex omnis terre de⁹.** Psallite
intelligenter. Vocet nos et admonet
nos vt psallamus intelligēter: nō queram⁹
sonū auris: sed lumē cordis. Psallite inq̄t
intelligenter. Gentes vnde vocate est: vt
christiani essetis: Adorabāt deos manufa-
ctos: et psallebāt illis: sed nō intelligenter.
Si intelligenter cantarēt: lapides nō ado-
rarent. Qm̄ homo sensat⁹ cantabat lapidi
insensato: nunquid intelligenter cātabat?
Adodo aut̄ fratres nō vident⁹ oculis quē
adoram⁹: et tm̄ correcti adoram⁹. Adulto-
magis nobis de⁹ cōmēdat potēti⁹: qz eū
oculis nō vident⁹. Si eū oculis viderem⁹
forte cōtemnerem⁹. Nā et christū iudei vi-
sum contempserūt: nō visum gētes adoraue-
rūt. Illis em̄ dictū est: psallite intelligēter:
nolite esse sicut equus et mulus in quibus
nō est intellectus. **Regnabit⁹ domi-
nus sup̄ omnes gentes:** Qui regna-
bat sup̄ vnam gentē: regnabit inquit super
oēs gētes. Quādo dicebantur ista: super
vnā gentem regnabat deus: p̄phetia erat
nondū res demonstrabatur. Deo gratias:

iam videmus impleri quod ante p̄pheta-
batur. Chirographū deus ante t̄pus scri-
psit nobis: impleto t̄pe reddidit nob̄. Reg-
nabit de⁹ super omnes gētes: p̄missio est.
Deus sedet sup̄ sedē sanctam suā.
Quod tūc p̄mittebat futur⁹: nūc impletū
agnoscitur et tenetur. Deus sedet sup̄ sedē
sanctā suā. Que sedes ei⁹ sancta: Forsitan
celi: et bñ intelligit. Ascēdit em̄ christus si-
cut nouimus cū corpe in quo crucifix⁹ est:
et sedet ad dexterā patris: inde eū venturū
expectam⁹ ad iudicandos viuos et mortu-
os. Sedet sup̄ sedē sanctā suā. Celi sunt se-
des sancta ei⁹. Vis et tu esse sedes ei⁹? No-
li putare te esse nō posse. Para illi locū in
corde tuo: venit et libēter sedet. Ip̄se certe
est dei virt⁹ et dei sapiētia. Et qd̄ dicit scri-
ptura de ipsa sapiētia: Aīa iusti sedes sapi-
entie. Si ḡ aīa iusti sedes ē sapiētie: sit aīa
tua iusta: et eris regalis sella sapiētie. Et re-
uera fratres oēs hoīes qui bñ viuūt: q̄ bñ
agunt fm̄ caritatē piā cōuersant: nōne de-
us in illis sedet: et ip̄e iubet? Obtēpat ani-
ma sedenti in se deo: et ipsa iubet membr̄.
Anima em̄ tua iubet mēbro tuo: quo mo-
ueatur pes: q̄ manus: quo oculus: quo au-
ris: et iubet ip̄a mēbris tanq̄ famulis suis:
sed et ip̄a seruit interi⁹ insidētī sibi dño suo:
Non pōt inferiori se bñ imperare: nisi supe-
riori se non fuerit dedignata seruire. **De⁹
sedet sup̄ sedē sanctā suā.** **Principes
populorū cōuenerūt cū deo Abra-
am.** Deus Ab̄rā et deus Isaac et de⁹ Ja-
cob. Verū ē: dixit hoc de⁹: et sup̄bierūt in-
de iudei: et dixerūt: Nos filij Ab̄rae sum⁹.
Sup̄bientes de noīe paterno: gerētes ei⁹
carnē: nō tenētes ei⁹ fidē: semini adhen-
tes: morib⁹ degenerātes. Beniqz dñs qd̄
ait eis ita superbientibus: Si filij Ab̄rae
estis: facta Ab̄rae facite. Itē quid illis di-
cit Joannes venientibus et cōtremiscenti-
bus quibusdā ip̄sori: qui se penitēdo cor-
rigere voluerūt: **Progenies viperarum.**
Erāt em̄ iniq̄: erāt pditi: erāt pctōres: erāt
impij: venerūt ad baptismū Joannis. Et
quid eis dicit: **Progenies viperarū.** Illi
se dicebāt filios Ab̄rae: et ip̄e illos dicebat
filios viperarū. Nunquid Ab̄ram vipe-
ra erat: Sed quia male viuendo demones
imutati erant: et eoz filij facti erant: quos
imitando male viuēbāt: **Progenies inq̄t
viperarū: quis vobis ostēdit fugere ab ira
ventura: Facite ergo fructū dignum peni-
tentie: et nolite dicere apud vosmetipsos:**

Alia lra.
† sapienter

Alia lra.
† deus
† nō habet

Alia lra
† cōgregant

patrem habemus Abraam: quasi supbire de
 genē abrae. Potēs ē em̄ deus de lapidib⁹
 istis suscitare filios abrae. Nō em̄ remā-
 sur⁹ est Abraam sine filijs si vos damnarēt
 de⁹: pōt em̄ r dānare q̄s odit: r illi reddere
 qd̄ p̄misit. Et vñ illi redditur⁹ ē filios: si dā-
 naret hebreos de carne ei⁹ p̄genitos: Be
 lapidib⁹ istis: ondebāt illis lapides i here-
 mo. Qui erāt lapides nisi gentes: que lapi-
 des adorabāt: Lapidēs q̄re: Adorādo la-
 pides: dicti erāt lapides: qz psalm⁹ p̄dixit
 rat: silēs illis sūt q̄ faciūt ea: r oēs q̄ p̄fidit
 in eis. Tñ de ip̄is lapidib⁹ reddidit filios
 abrae. Nō oīes q̄ lapides adorabam⁹
 cōuersi ad dñm filij abrae facti sum⁹: non
 ducēdo ab illo carnē s̄ imitādo fidē. Prin-
 cipes ḡ p̄p̄oz cōuenerunt cū deo abraā.
 Principes p̄p̄oz: gentiū p̄ncipes: nō vñ
 p̄p̄i p̄ncipes: sed p̄ncipes p̄p̄oz omniū cō-
 uenerūt cū deo abraā. Ex ip̄is p̄ncipibus
 erat r iste Lēturio: de quo mō euāgelii cū
 legeret audistis. Erat em̄ Lēturio habens
 honorē r potestātē int̄ hoīes: p̄nceps erat
 de p̄ncipib⁹ p̄p̄oz. Venienti ad se christo
 obuiā misit amicos suos: ut vō trāsituro
 christo misit amicos et rogauit: vt curaret
 puerū eius qui piculose infirmabāt: r cum
 vellet ip̄e dñs venire: s̄ ei mādauit: Nō sū
 dignus vt sub tectū meū intres: sed tm̄ dic
 verbo r sanabitur puer meus. Nam r ego
 hō sum sub potestate p̄stitut⁹: habēs s̄ me
 milites. Videte quēadmodū tenuit ordi-
 nē. Prius cōmemorauit qd̄ sub alio esset:
 r postea qd̄ alij sub illo eēt. Sub potesta-
 te sum: r i potestate sum. Et sub aliquo sū:
 r sup aliq̄s sum. Et dico huic vade: et va-
 dit: r alio venit: r venit: r seruo meo fac hoc
 r facit. Tanq̄m diceret: Si ego sub potesta-
 te p̄stitut⁹ iubeo illis q̄ sub me sunt: tu q̄ s̄
 nulli p̄tate posit⁹ es: nō potes iubere cre-
 ature tue: qñ oīa p̄ te facta sunt: r sine te fa-
 ctum est nihil. Sic ḡ verbo inq̄r: r sanabit
 puer me⁹. Nā vt i domū meā intres nō sū
 dign⁹. Trepidauit christū mittere intra pa-
 rietes suos: r iā int⁹ erat i corde eius: Jam
 erat aīa eius sedes illius: iā ibi sedebat ille
 q̄ hūiles req̄rebat. Cōuersus deniq̄ christ⁹
 mirat⁹ ē: r ait sequētib⁹ se: Amen dico vo-
 bis: nō iuem tantā fidē in israel. Et sic ali⁹
 euāgelista eādē rē narrat: sequit dñs r dic:
 Ideo dico vobis: qz multi ab oriēte r occi-
 dente veniēt r recūbent cū abraā r isaac
 r iacob in regno celozū. Iste em̄ Lēturio
 nō erat de p̄p̄o isrl. Nā in p̄p̄o isrl supbi

repellabāt a se deū: in p̄ncipib⁹ gentiū inue-
 tus est hūilis qui ad se inuitaret deū. Ad-
 mirās Iesus fidē ip̄ius: reprobat p̄fidiam
 iudeozum. Sani em̄ sibi videbant: r cum
 piculosius egrotarent: quādo medicū nō
 cognoscētes occidebant. Cum ergo repro-
 baret r repudiaret illoz supbiaz: quid ait:
 Ideo vobis dico: quia multi ab oriente et
 occidēte veniēt: nō p̄tinentes ad cognatio-
 nē israel. Veniēt mlti quib⁹ dixit: Oēs gē-
 tes plaudite manib⁹: et recūbēt cū abraā
 in regno celozū. Nō illos genuit carne sua
 abraā: r venientes recūbent cū illo in re-
 gno celozum: r filij ip̄ius erūt. Quare filij
 ip̄ius: Non nati de carne: sed sequēdo fidē
 ip̄ius. Filij autē regni: id iudei ubi i tene-
 bras exteriores: illic erit ploratio et stridor
 dentū. Damnabunt in tenebras extero-
 res qui nati sunt de carne abrae. Et recū-
 bent cum eo in regno celoz: qui imitati sūt
 fidē abrae. Merito ḡ r hic principes po-
 puloz cōuenerūt cū deo abraā. Et qd̄ illi
 p̄tinebant ad deum abraam. Quoniā
 dij fortes terre valde eleuati sunt. Alia lra.
† veb emēter.
 Qui erant dij: Populus ille dei: vitis illa
 dei: de qua dicit: Iudicate inter me r inter
 vineā meā: ibunt in tenebras exteriores:
 nō recūbent cū abraā r isaac r iacob:
 nō cōueniunt cum deo abraam. Quare:
 Quoniā dij fortes terre. Illi qui erant dij
 fortes terre: p̄sumentes de terra. De q̄ ter-
 ra: De seip̄is: qz omnis homo terra. Ho-
 mini em̄ dictū est: Terra es r in terrā ibis.
 Debet autē homo de deo p̄sumere: et inde
 sperare auxilium: non de se. Non em̄ terra
 pluit sibi aut lucet sibi. Quomō autē terra
 de celo expectat pluuiā aut lucē: sic homo
 de deo debet expectare misericordiā r ve-
 ritates. Illi ergo fortes terre valde eleuati
 sunt: id est valde supbierunt: non sibi me-
 dicum necessariū putauerūt: r ideo in sua
 egritudine remanserūt: r ip̄a egritudine ad
 mortē p̄ducti sunt. Precisi sunt rami natu-
 rales: vt humilis infereretur oleaster. Quā
 dij fortes terre valde eleuati sunt. Tene-
 mus ergo fratres humilitatē: caritatē: pie-
 tatem: quia reuocati sumus illis reproba-
 tis: vel illoz exemplo supbire timeam⁹:
 admoniti.

Explicit Tractatus de ps. XLVI.

Incipit Tractatus de ps. XLVII.

Titulus psalmi est: Laus canti-
 ci filijs chore secunda sabbā-
 ti. De hoc qd̄ dominus donare